

Komisja określa konkretne działania na rzecz większego zaangażowania partnerów społecznych na szczeblu krajowym i unijnym

Komisja przedstawia dziś inicjatywę mającą na celu dalsze wzmocnienie i promowanie dialogu społecznego poprzez konkretne działania na szczeblu krajowym i unijnym. W ten sposób UE podtrzymuje swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz dialogu społecznego, który jest podstawą unijnej społecznej gospodarki rynkowej i jej konkurencyjności. Inicjatywa umożliwi dostosowywanie dialogu społecznego do zmieniającego się świata pracy i nowych tendencji na rynku pracy w kontekście przechodzenia na gospodarkę cyfrową i neutralną dla klimatu oraz pojawiania się nowych form zatrudnienia.

Negocjacje między organizacjami reprezentującymi pracodawców i pracowników (partnerami społecznymi) prowadzone w ramach dialogu społecznego i rokowań zbiorowych przyczyniają się do poprawy warunków życia i pracy, takich jak wynagrodzenie, godziny pracy, urlop wypoczynkowy, urlop rodzicielski, szkolenia oraz środki bezpieczeństwa i higieny pracy. Mają oni również do odegrania kluczową rolę w dostosowywaniu się do zmieniających się warunków gospodarczych i społecznych oraz osiąganiu wzrostu wydajności, który jest niezbędny do zwiększenia konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw. Wszystko to pomaga zapewnić sprawiedliwość społeczną i demokrację w miejscu pracy oraz zwiększyć dobrobyt i odporność Europy.

Partnerzy społeczni odgrywają również kluczową rolę w czasach kryzysu lub zmian. Na przykład podczas pandemii COVID-19 szybko pomogli oni w organizacji środków bezpieczeństwa i higieny pracy oraz programów zmniejszonego wymiaru czasu pracy. Pomagają oni również w znalezieniu zrównoważonych rozwiązań w celu dostosowania rynku pracy do ery cyfrowej. Ścisła współpraca między pracodawcami a pracownikami ma także zasadnicze znaczenie dla zapewnienia skutecznej organizacji działalności w zakresie produkcji przemysłowej oraz wyposażenia pracowników w umiejętności ekologiczne i cyfrowe.

Stopień i jakość zaangażowania partnerów społecznych różnią się jednak znacznie w poszczególnych krajach. Jednocześnie zmniejsza się liczba członków związków zawodowych i odsetek pracowników objętych układami zbiorowymi na szczeblu krajowym (ze średniej UE wynoszącej około 66 proc. w 2000 r. do około 56 proc. w 2019 r.). W mniejszym stopniu reprezentowane są również nowsze formy zatrudnienia, takie jak praca za pośrednictwem platform internetowych, i niektóre grupy, m.in. młodzież, przy czym w niektórych sektorach, np. w sektorze opieki niemal zupełnie nie stosuje się rokowań zbiorowych.

W tym kontekście Komisja przedstawia wniosek dotyczący [zalecenia Rady](#), w którym określono, w jaki sposób państwa UE mogą dalej wzmocniać dialog społeczny i rokowania zbiorowe na szczeblu krajowym. Komisja przedstawia również [komunikat](#) w sprawie wzmocnienia i promowania dialogu społecznego na szczeblu UE. Partnerzy społeczni byli ściśle zaangażowani w przygotowanie tych inicjatyw.

Umożliwienie rozwoju dialogu społecznego na szczeblu krajowym

We wniosku dotyczącym zalecenia Rady Komisja zaleca, aby państwa członkowskie:

- **zapewniły prowadzenie konsultacji z partnerami społecznymi** w zakresie opracowywania i wdrażania polityk gospodarczych i społecznych oraz polityk zatrudnienia zgodnie z praktykami krajowymi;
- **zachęcały partnerów społecznych** do przyjrzenia się **nowym i niestandardowym formom zatrudnienia** oraz do **szerokiego informowania** o korzyściach płynących z dialogu społecznego oraz o wszelkich wprowadzonych układach zbiorowych;
- **umożliwiały zwiększenie zdolności organizacji pracowników i pracodawców**, na przykład zapewniając im dostęp do odpowiednich informacji i wsparcie ze strony rządów krajowych.

Proponowane zalecenie Rady oparte jest na pełnym poszanowaniu tradycji krajowych oraz autonomii partnerów społecznych. Umożliwia państwom członkowskim określenie, w jaki sposób najlepiej osiągnąć te cele, z uwzględnieniem ich szczególnej sytuacji.

Promowanie zaangażowania partnerów społecznych na szczeblu UE

W celu dalszego promowania roli partnerów społecznych w kształtowaniu polityki UE i wzmocnienia sektorowego dialogu społecznego na szczeblu UE Komisja proponuje zestaw środków mających na celu:

- **wzmocnienie europejskiego sektorowego dialogu społecznego poprzez modernizację jego ram**, w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi UE i poprzez ewentualny przegląd obowiązujących przepisów;
- **dalsze wsparcie na rzecz umów z partnerami społecznymi**, w szczególności wsparcie administracyjne i doradztwo prawne;
- **zwiększenie zaangażowania partnerów społecznych w kształtowanie polityki UE**, na przykład poprzez gromadzenie opinii europejskich międzybranżowych partnerów społecznych na temat priorytetów polityki UE przed rozpoczęciem prac nad programem prac Komisji;
- **zwiększenie skuteczności wsparcia technicznego i finansowego UE dla partnerów społecznych**. Komisja utworzy na przykład, we współpracy z partnerami społecznymi, sieć badawczą służącą monitorowaniu i promowaniu dialogu społecznego UE.

Ponadto Komisja wzywa partnerów społecznych do **negocjowania i zawierania większej liczby umów wzajemnych** oraz do **zwiększenia liczby członków i poprawy reprezentatywności** zarówno związków zawodowych, jak i organizacji pracodawców.

Komisja będzie również nadal **promować dialog społeczny na arenie międzynarodowej** poprzez regularne spotkania z Międzynarodową Organizacją Pracy (MOP), Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju i innymi podmiotami. Komisja zachęca państwa członkowskie do dalszego ratyfikowania i skutecznego wdrażania konwencji MOP.

Co dalej?

Komisja, w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi, będzie monitorować realizację proponowanych w [komunikacie](#) działań na szczeblu UE.

Państwa członkowskie omówią [wniosek Komisji dotyczący zalecenia Rady](#) z myślą o jego przyjęciu przez Radę. Po przyjęciu wniosku państwa członkowskie mają przedłożyć Komisji zestaw uzgodnionych z partnerami społecznymi środków służących wdrożeniu zalecenia. Wdrażanie środków będzie monitorowane w ramach europejskiego semestru.

Kontekst

Dialog społeczny i zaangażowanie pracowników są kluczowymi zasadami [Europejskiego filaru praw socjalnych](#) i integralną częścią [Zobowiązań społecznego z Porto](#) z 2021 r. W [Planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych](#) Komisja zapowiedziała, że przedstawi inicjatywę na rzecz wspierania dialogu społecznego na szczeblu unijnym i krajowym. Zobowiązanie to podkreśliła również przewodnicząca Komisji **Ursula von der Leyen** na [trójstronnym szczycie społecznym w 2022 r.](#)

Komisja przygotowała tę inicjatywę przy ścisłym zaangażowaniu partnerów społecznych i konsultowała się z Parlamentem Europejskim, Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Komitetem Regionów. Inicjatywa dotycząca dialogu społecznego, o której mowa również w komunikacie Komisji pt. „[Konferencja w sprawie przyszłości Europy – od wizji do konkretnych działań](#)” z czerwca 2022 r., stanowi istotny wkład w działania następcze po konferencji. Inicjatywa na rzecz dialogu społecznego stanowi także element [Europejskiego Roku Umiejętności 2023](#) i [planu przemysłowego Zielonego Ładu](#), ponieważ partnerzy społeczni odgrywają kluczową rolę we wspieraniu zdobywania kwalifikacji, zmiany pracy i konkurencyjności UE.

Dodatkowe informacje

[Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wzmocnienia dialogu społecznego w Unii Europejskiej](#)

[Komunikat w sprawie wzmocnienia dialogu społecznego w Unii Europejskiej – pełne wykorzystanie jego potencjału w zakresie zarządzania zmianami](#)

[Pytania i odpowiedzi: wzmacnianie dialogu społecznego](#)

[Europejski Rok Umiejętności 2023](#)

Zamów bezpłatny elektroniczny [biuletyn informacyjny](#) Komisji Europejskiej na temat zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego

Cytat(y)

Dialog społeczny ma zasadnicze znaczenie dla naszego przyszłego wzrostu gospodarczego i odporności naszych gospodarek. Odgrywa ważną rolę w utrzymaniu i wzmacnianiu konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw, zwiększaniu wydajności, poprawie warunków pracy i wyposażaniu pracowników w umiejętności niezbędne do powodzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej. Istnieje również wiele przykładów, jak dialog społeczny przyczynił się do lepszego kształtowania polityki publicznej. Przedstawiony dziś pakiet legislacyjny umożliwi rozwój dialogu społecznego, tak aby jeszcze więcej przedsiębiorstw i pracowników w całej Unii Europejskiej mogło czerpać korzyści z postępu gospodarczego i społecznego.

Valdis Dombrovskis, wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom - 25/01/2023

Każdego dnia w całej Europie przedstawiciele pracodawców i pracowników spotykają się, aby uzgodnić istotę naszych warunków pracy, takich jak wynagrodzenie, godziny oraz środki bezpieczeństwa i higieny pracy. Dialog społeczny jest podstawową cechą europejskiej społecznej gospodarki rynkowej, ale liczba członków związków zawodowych maleje, a w wielu sektorach, takich jak opieka czy praca za pośrednictwem platform internetowych, nie prowadzi się rokowań zbiorowych. Aby Europa pozostała konkurencyjna i sprzyjająca włączeniu społecznemu, potrzebujemy silnego dialogu społecznego i silnych partnerów społecznych.

Nicolas Schmit, komisarz do spraw miejsc pracy i praw socjalnych - 25/01/2023

Pdf do druku

Wzmocnienie dialogu społecznego

polski (47.986 kB - PDF)

[Pobierz \(47.986 kB - PDF\)](#)

Komunikat prasowy

25 stycznia 2023

Bruksela